

สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อสำรวจความเข้าใจ ประโยชน์ หลักการจัด วิธีดำเนินงาน วิธีประเมินผลพร้อมทั้งปัญหา ความต้องการและข้อเสนอแนะ

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร 100 คน ครู 100 คน นักเรียน 300 คน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 2 ชุด คือ ชุดถามผู้บริหารและครู กับชุดถามนักเรียน ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า และแบบปลายเปิด แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ สถานภาพของผู้ตอบ และความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมนักเรียนในด้านต่าง ๆ คือ ประโยชน์ หลักการจัดกิจกรรม วิธีดำเนินงานการจัดกิจกรรม วิธีประเมินผลกิจกรรม ปัญหาที่พบในการจัดกิจกรรม ความต้องการจัดกิจกรรมเพิ่มเติม อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมนักเรียน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหาร ครู และนักเรียน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ใช้เป็นตัวอยางประชากร เก็บรวบรวมแบบสอบถาม ใช้เวลาตั้งแต่วันที่ 24 กุมภาพันธ์ ถึง 15 มีนาคม 2522 ได้แบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 500 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้อมาหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้ S - Method

สรุปผลการวิจัย

1. กิจกรรมที่จัดมากที่สุดในโรงเรียนประถมศึกษา คือ กิจกรรมลูกเสือ อนุภาซาค รองลงมาคือกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมที่จัดน้อยที่สุด คือ กิจกรรมยุวกาสิกร ยุวสหกรณ์
2. ผู้บริหารและครู มีความเห็นว่า กิจกรรมนักเรียนส่วนใหญ่แล้วมีประโยชน์มาก แต่นักเรียนมีความเห็นว่า มีประโยชน์ปานกลาง ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นในค่านี้นของผู้บริหาร ครู และนักเรียน ปรากฏว่า โดยเฉลี่ยแล้วมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความคิดเห็นที่แตกต่างกันคือ ความคิดเห็นของผู้บริหารกับนักเรียน ความคิดเห็นของครูกับนักเรียน แต่ความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูไม่แตกต่างกัน
3. ผู้บริหารและครู มีความเห็นว่า ส่วนใหญ่แล้วมีหลักในการจัดกิจกรรมนักเรียนอยู่ในระดับมาก แต่นักเรียนมีความเห็นว่าวางส่วนอยู่ในระดับมาก บางส่วนอยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และนักเรียนในค่านี้นี้ ปรากฏว่าโดยเฉลี่ยแล้วมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความคิดเห็นที่แตกต่างกันคือความคิดเห็นของผู้บริหารกับนักเรียน ความคิดเห็นของครูกับนักเรียน ส่วนความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูไม่แตกต่างกัน
4. ผู้บริหารมีความเห็นว่าส่วนใหญ่แล้ว มีวิธีดำเนินงานการจัดกิจกรรมนักเรียนอยู่ในระดับมากและปานกลาง ครูมีความเห็นว่า อยู่ในระดับปานกลางและน้อย แต่นักเรียนมีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและนักเรียนในค่านี้นี้ปรากฏว่า โดยเฉลี่ยแล้วมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความคิดเห็นที่แตกต่างกันคือ ความคิดเห็นของผู้บริหารกับครู ส่วนความคิดเห็นของผู้บริหารกับนักเรียน ความคิดเห็นของครูกับนักเรียนไม่แตกต่างกัน

5. ผู้บริหารมีความเห็นว่าส่วนใหญ่แล้วใช้วิธีการประเมินผลต่าง ๆ อยู่ในระดับน้อยและสม่ำเสมอ ครูมีความเห็นว่าใช้วิธีการประเมินผลอยู่ในระดับสม่ำเสมอและนาน ๆ ครั้ง นักเรียนมีความเห็นว่า ส่วนใหญ่แล้วใช้วิธีการประเมินผลอยู่ในระดับสม่ำเสมอ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และนักเรียนในค่านี้นี้ ปรากฏว่า โดยเฉลี่ยแล้ว มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความคิดเห็นที่แตกต่างกันคือ ความคิดเห็นของผู้บริหารกับนักเรียน ส่วนความคิดเห็นของผู้บริหารกับครู และความคิดเห็นของครูกับนักเรียนไม่แตกต่างกัน

6. ผู้บริหารและครูมีความเห็นว่า ส่วนใหญ่แล้วปัญหาต่าง ๆ ที่พบในการจัดกิจกรรมนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง แต่นักเรียนมีความเห็นว่า ปัญหาบางข้อพบมาก ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และนักเรียนในค่านี้นี้ ปรากฏว่า โดยเฉลี่ยแล้วมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความคิดเห็นที่แตกต่างกันคือความคิดเห็นของผู้บริหารกับนักเรียน ส่วนความคิดเห็นของผู้บริหารกับครู ความคิดเห็นของครูกับนักเรียนไม่แตกต่างกัน

สรุปได้ว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในค่านต่าง ๆ แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ผู้บริหาร ครู และนักเรียน มีความคิดเห็นในเรื่องการจัดกิจกรรมนักเรียนสอดคล้องกัน

7. ผู้บริหาร และครู มีความเห็นว่า กิจกรรมที่ควรจัดเพิ่มเติมส่วนใหญ่แล้วควรเป็นกิจกรรมส่งเสริมความรู้ทั่วไป กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ กิจกรรมส่งเสริมศิลปะ กิจกรรมบันเทิงและกิจกรรมนันทนาการ นักเรียนมีความเห็นว่า ควรจัดกิจกรรมเพิ่มเติมในค่านบันเทิงมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเล่นดนตรี และการแสดงละคร

8. สาเหตุที่ผู้บริหารและครูมีความเห็นว่า เป็นอุปสรรค ต่อการจัดกิจกรรมส่วนใหญ่แล้วเป็นสาเหตุในด้านการขาดเงิน อุปกรณ์ และอาคารสถานที่ไม่เพียงพอ ไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรม ไม่ให้ความร่วมมือของบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ

และมีความคิดริเริ่ม ครูมีงานสอนมาก ฐานะของนักเรียนไม่อำนวย ขาดการร่วมมือจากชุมชน เพราะการประชาสัมพันธ์ไม่ดีพอ กิจกรรมที่จัดไม่สอดคล้องกับหลักสูตร

9. ความคิดเห็นในการปรับปรุงกิจกรรมนักเรียนของผู้บริหาร ครู และนักเรียน ส่วนใหญ่แล้วมุ่งปรับปรุงที่หลักการจัดและวิธีดำเนินงานการจัดกิจกรรม โดยมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการจัดอบรมสัมมนาผู้บริหาร และครู ในเรื่องกิจกรรมนักเรียนบ้าง ควรได้รับเงินงบประมาณช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

10. นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้สึกพอใจในกิจกรรมที่โรงเรียนจัดที่พอสมควร และให้ความเห็นว่ากิจกรรมนักเรียนทำให้รักโรงเรียนมากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. กิจกรรมที่จัดขึ้นในโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่แล้ว คือกิจกรรมลูกเสือและอนุภาษา ซึ่งเป็นกิจกรรมบังคับและส่วนใหญ่ก็จัดกันมานานแล้ว นักเรียนซาบซึ้ง เรียนลูกเสือ นักเรียนหญิงของเรียนอนุภาษา แต่ยังไม่มีการเรียนเนตรนารีเลย ปัจจุบันนี้เนตรนารีเป็นที่แพร่หลายมาก ดังนั้น โรงเรียนใดที่ยังไม่มีอนุภาษา ควรจัดสอนเนตรนารีแทนได้เลย กิจกรรมอื่น ๆ ที่จัดกันน้อยนั้น อาจเป็นเพราะว่า หลุดจากวันที่ 6 ตุลาคม 2519 แล้ว การจัดกิจกรรมนักเรียนได้ถูกระงับการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ แต่ก็ได้จัดได้ 3 ประเภท คือ กีฬา ศิลปวัฒนธรรม และการบำเพ็ญประโยชน์ ซึ่งก็ได้จัดได้ตามความจำเป็นและเหมาะสมเท่านั้น ต่อมาในระยะหลัง รัฐบาลจึงยอมให้มีกิจกรรมโดยการจัดให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล¹ สาเหตุอื่นๆ คือ ไม่มีเงิน และไม่มีเวลาพอ โรงเรียนต้องจัดหาเงินทำกิจกรรมเอง อุปกรณ์ และอาคารสถานที่ไม่อำนวย นอกจากนี้ ครูยังมีงานสอนมากด้วย

¹ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์, การบริหารกิจการนักเรียน (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก : ภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2520), หน้า 145 - 146.

2. ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และนักเรียนในการให้นำนักค่าเฉลี่ยของ
 ความคิดเห็นการจัดกิจกรรมนักเรียนในด้านต่าง ๆ พบว่าผู้บริหารและครูจะให้นำนัก
 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ ใกล้เคียงกัน แต่นักเรียนจะให้นำนักค่าเฉลี่ย
 แยกต่างออกไป และเป็นไปในทางน้อยกว่าผู้บริหารและครู ซึ่งผลการเปรียบเทียบ
 ความคิดเห็นในแต่ละด้าน จะเห็นได้ว่า ผู้บริหาร ครู และนักเรียนมีความแตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นความแตกต่างระหว่าง
 ผู้บริหารกับนักเรียน ครูกับนักเรียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ส่วนใหญ่แล้วนักเรียนอาจจะ
 ไม่ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานการจัดกิจกรรมของโรงเรียนเลย กิจกรรมส่วนใหญ่
 ผู้บริหารและครูจะจัดขึ้นเอง ซึ่งอาจจะเป็นที่พอใจหรือไม่พอใจของนักเรียนก็ได้ นักเรียน
 ไม่เห็นประโยชน์ของกิจกรรมมาก ไม่ทราบวัตถุประสงค์ และวิธีการดำเนินงานที่แน่ชัด
 นักเรียนจึงไม่เห็นความสำคัญ เมื่อจัดกิจกรรมแล้วไม่มีการประเมินผลกิจกรรมอย่าง
 สม่าเสมอ จึงไม่เห็นข้อที่ควรปรับปรุง และไม่ทราบว่ากิจกรรมนั้นก่อให้เกิดประโยชน์
 กับนักเรียนมากน้อยเพียงใด เมื่อมองในด้านปัญหาที่จะเห็นว่่านักเรียนเกิดปัญหามาก
 กว่าผู้บริหารและครู

3. ผู้บริหาร ครู และนักเรียน มีความคิดเห็นในกิจกรรมที่ควรจัดเพิ่มเติม
 ใกล้เคียงกัน คือเป็นกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ กิจกรรมบันเทิง และกิจกรรมกีฬา ซึ่ง
 ก็ทำให้เห็นว่า นอกจากความรู้ทางวิชาการแล้ว นักเรียนก็ยังต้องการกิจกรรมที่ผ่อนคลาย
 ความตึงเครียด ต้องการความสนุกสนาน และสบายใจอีกด้วย นักเรียนต้องการ
 แสดงออกมากเพื่อให้บุคคลอื่นเห็นความสามารถของตน ดังจะเห็นได้จาก การเสนอ
 แนะนำกิจกรรมการเล่นดนตรี การแสดงละคร การออกรายสารโทรทัศน์ และการแข่ง
 ขันกีฬาต่าง ๆ สาเหตุที่จัดไม่ได้นั้นทุกฝ่ายก็มีความเห็นตรงกัน ในเรื่องปัญหาการเงิน
 เวลา อุปกรณ์ อาคารสถานที่และปัญหาอื่น ๆ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ถ้าได้รับความร่วมมือกัน
 ก็จะสามารถแก้ไขให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี นอกจากนี้ ผู้บริหาร ครู และนักเรียน
 ยังให้ความเห็นในการปรับปรุงแก้ไข การจัดกิจกรรมนักเรียนตรงกัน คือแก้ไขในหลัก

การจัดและวิธีดำเนินงาน จึงเป็นที่หวังได้ว่า เมื่อความต้องการตรงกัน ให้ความร่วมมือ ปรีกษาและแก้ไขปัญหาร่วมกันแล้ว การปรับปรุงกิจกรรมนักเรียนก็คงจะประสบผลสำเร็จ และจะทำให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนมากยิ่งขึ้นไปกว่าปัจจุบันอีกหลายประการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.1 ควรจัดอบรมสัมมนาครูใหญ่ และครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้เห็นความสำคัญ วิธีดำเนินงาน โดยให้มีโอกาสฝึกฝนและปฏิบัติจริง และนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงกิจกรรม

1.2 ควรจัดสรรเงินงบประมาณช่วยเหลือโรงเรียนในการจัดกิจกรรมนักเรียน

1.3 ควรมีการประกวดแข่งขันและให้รางวัลในการจัดกิจกรรมนักเรียน ประเภทต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมและให้กำลังใจ

1.4 ควรให้การสนับสนุนช่วยเหลือปรับปรุงอาคารสถานที่ และจัดอัตรากำลังครูให้พอเพียง

2. ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารโรงเรียน

2.1 ควรให้การสนับสนุน ร่วมมือช่วยเหลือให้กำลังใจแก่ครูและนักเรียน ในการจัดกิจกรรมนักเรียน

2.2 ควรมีคณะกรรมการดำเนินงานรับผิดชอบกิจกรรมนักเรียนไว้แน่นอน เพื่อทำแผนงาน ดำเนินงาน ติดตามประเมินผลเพื่อแก้ไข้ปัญหา และปรับปรุงกิจกรรม

2.3 ควรร่วมมือกับครูและนักเรียนในการแก้ไข้ปัญหาต่าง ๆ ให้คล่องไปด้วยดี

2.4 ควรจัดประชุมครูและนักเรียน ชี้แจงวัตถุประสงค์และเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจกรรมนักเรียนเพื่อให้เข้าใจตรงกัน

2.5 ควรมีการประเมินผลกิจกรรมนักเรียนเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง

2.6 ควรกำหนดนโยบายในการสนับสนุนด้านการเงินให้แน่ชัด

2.7 ควรมีปฏิทินการจัดกิจกรรมนักเรียนไว้แน่นอน เพื่อจะได้ทราบล่วงหน้าเป็นประโยชน์แก่ผู้ดำเนินงานในการเตรียมงานจัดกิจกรรม

2.8 ควรกำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรม เพื่อไม่ให้ซ้ำซ้อนกัน โดยพิจารณาอย่างรอบคอบในการกำหนด ซึ่งอาจทำได้ 3 ทาง คือ

2.8.1 กำหนดระยะเวลาที่แน่นอนตายตัวลงไปในวันเรียนปกติ เช่น เวลา 14.00 - 15.30 น. ของทุกวันพฤหัสบดีเป็นเวลาทำกิจกรรม

2.8.2 รวมเอากิจกรรมนักเรียนกับกิจกรรมในชั้นเรียนเข้าด้วยกัน โดยจัดเป็นส่วนหนึ่งของเวลาเรียน

2.8.3 ใช้เวลาดีก่อนหรือหลังเวลาเรียนตามปกติ¹

2.9 ผลงานและความร่วมมือของครูในการจัดกิจกรรมนักเรียน ถ้าจะนำไปเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาความดีความชอบพิเศษ ควรเป็นไปอย่างยุติธรรมที่สุด

3. ข้อเสนอแนะต่อครู

3.1 ควรสละเวลาและให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมนักเรียนอย่างเต็มความสามารถทุกครั้ง

3.2 ควรฝึกให้นักเรียนรู้จักปฏิบัติและรับผิดชอบงาน โดยครูทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาเท่านั้น

¹ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์, การบริหารกิจการนักเรียน (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก . ภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2520), หน้า 123.

3.3 ควรหมั่นชวนช่วยศึกษาหาความรู้ ความชำนาญ เพิ่มเติมอยู่เสมอ เพื่อจะได้ให้คำปรึกษากับนักเรียนได้อย่างดี

3.4 ควรจัดกิจกรรมตามนโยบายของโรงเรียน เมื่อมีปัญหาควรปรึกษาผู้บริหารทันที

3.5 ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างเต็มที่ เพื่อให้นักเรียนได้ประโยชน์มากที่สุด ไม่ควรทำเพียงเพื่อหวังเป็นผลงานในการพิจารณาความดีความชอบพิเศษ หรือเพื่อเอาใจผู้บริหาร

4. ข้อเสนอแนะต่อนักเรียน

4.1 ควรให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมที่ตนสนใจ และมีความสามารถอย่างเต็มที่ทุกครั้ง

4.2 ควรแบ่งเวลาสำหรับตนเองให้เหมาะสม ไม่ใช่เวลาในการร่วมกิจกรรมมากเกินไป จนทำให้เสียผลการเรียน

4.3 ควรปรึกษาครูที่ปรึกษากิจกรรมทันทีเมื่อมีปัญหาในการดำเนินงาน หรือปัญหาอื่น ๆ

4.4 ให้ความร่วมมือกับผู้บริหาร และครูในการกำหนดกิจกรรม จัดกิจกรรม และปรับปรุงกิจกรรม

4.5 ควรให้ความสนใจและร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เมื่อมีโอกาสให้มาก เพื่อจะได้ประโยชน์แก่ตนให้มากที่สุด เพราะจัดขึ้นมาเพื่อนักเรียนโดยตรง และมีประโยชน์มากกว่าให้โทษ